

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE

z dnia 2021 r.

w sprawie skargi na przypisane Prezydentowi Miasta Kędzierzyn-Koźle działania polegające na naruszeniu wolności słowa oraz prawa do pozyskiwania i rozpowszechniania informacji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.¹) oraz art. 240 i art. 227 w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.²), Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwała, co następuje:

§ 1. Z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle stwierdza, iż:

- 1) skarga Skarżącej na przypisane Prezydentowi Miasta Kędzierzyn-Koźle działania polegające na naruszeniu wolności słowa oraz prawa do pozyskiwania i rozpowszechniania informacji poprzez zablokowanie Skarżącej na fanpage'u dziennika internetowego pod nazwą „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny, nie posiada określonych w art. 221 § 1 i 2 oraz art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) znamion skargi składanej w przedmiocie działalności organów administracji publicznej lub organizacji i instytucji społecznych realizujących zadania zlecone przez organy administracji publicznej;
- 2) Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle nie jest organem właściwym do rozstrzygania w zakresie objętym zarzutami zawartymi w skardze, do rozpatrzenia których uprawnieni są właściciele „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny”, a w przypadku dokonania przez nich czynności naruszających interes Skarżącej (podlegających odpowiedzialności cywilnej) lub mających znamiona czynu karalnego (podlegających odpowiedzialności karnej) – sądy właściwe do prowadzenia odpowiednio postępowań cywilnych lub karnych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle, zobowiązując go do przesłania Skarżącej odpisu niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1378.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 695, 1298 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 54 i 187.

Uzasadnienie prawne i faktyczne

1. Postępowanie w zakresie skarg składanych do właściwych organów regulują przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”.

Zgodnie z art. 221 § 1 i 2 Kpa:

1) zagwarantowane każdemu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo składania skarg do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych realizowane jest na zasadach określonych przepisami niniejszego działu;

2) skargi mogą być składane do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej.

W myśl art. 227 Kpa, przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Stosownie do art. 229 pkt 3 Kpa, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle jest Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle.

Zgodnie z art. 231 § 1 Kpa, jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ.

Na podstawie art. 240 Kpa, gdy skarga dotyczy sprawy, która nie podlega rozpatrzeniu według przepisów kodeksu (art. 3 § 1 i 2) albo nie należy do właściwości organów administracji publicznej, przepisy art. 233-239 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że w miejsce pozostałych przepisów kodeksu stosuje się przepisy postępowania właściwego dla danej sprawy.

2. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), zwanej dalej „Prawem prasowym”, prasa, zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta z wolności wypowiedzi i urzeczywistnia prawo obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej.

W myśl art. 7 ust. 2 pkt 1 Prawa prasowego, prasa oznacza publikacje periodyczne, które nie tworzą zamkniętej, jednorodnej całości, ukazujące się nie rzadziej niż raz do roku, opatrzone stałym tytułem albo nazwą, numerem bieżącym i datą, a w szczególności: dzienniki i czasopisma, serwisy agencyjne, stałe przekazy teleksowe, biuletyny, programy radiowe i telewizyjne oraz kroniki filmowe; prasą są także wszelkie istniejące i powstające w wyniku postępu technicznego środki masowego przekazywania, w tym także rozgłośnie oraz tele- i radiowęzły zakładowe, upowszechniające publikacje periodyczne za pomocą druku, wizji, fonii lub innej techniki rozpowszechniania; prasa obejmuje również zespoły ludzi i poszczególne osoby zajmujące się działalnością dziennikarską.

Zasady odpowiedzialności prawnej podmiotów prowadzących działalność prasową, w tym w formie dzienniki internetowego, określone zostały w rozdziale 7 Prawa prasowego.

II. Zarzuty Skarżącej.

Skarga złożona w dniu 27 stycznia 2021 r., zwana dalej „skargą”, zawiera kierowany pod adresem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, zarzut naruszeniu wolności słowa oraz prawa do pozyskiwania i rozpowszechniania informacji poprzez zablokowanie Skarżącej na fanpage’u dziennika internetowego pod nazwą „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny”.

W uzasadnieniu skargi Skarżąca przedstawiła:

1) informację o zablokowaniu w dniu 10 grudnia 2020 r. na fanpage’u dziennika internetowego pod nazwą „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny” możliwości umieszczania przez Skarżącą komentarzy w ramach prowadzonych dyskusji;

2) szeroki komentarz w przedmiocie zagwarantowanej Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej możliwości wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji oraz doświadczeń z tą gwarancją związanych.

Do skargi Skarżąca załączyła kopie:

a) pisma o sygn. VII.564.97.2020.MAW z dnia 12 września 2020 r. kierowanego przez Zespół Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich do Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle,

b) pisma o sygn. BKM.150.1.2020 z dnia 21 września 2020 r. stanowiącego odpowiedź na pismo wskazane w lit a.

III. Stan faktyczny zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Biura Komunikacji Medialnej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle.

1. Gmina Kędzierzyn-Koźle reprezentowana przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, wspomaganego przez pracowników Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle współpracuje z wieloma podmiotami świata mediów, w tym z lokalnymi portalami informacyjnymi. Z niektórymi jest ona normowana umowami, oznaczającymi płatność za wykonanie określonych usług na rzecz zamawiającego. W żadnym z tych przypadków gmina nie ingeruje jednak w autonomiczność tych podmiotów.

2. Lokalny Serwis Informacyjny KK24.pl jest niezależnym podmiotem gospodarczym, funkcjonującym na wolnym rynku. Wszelkie decyzje dotyczące strategii jego funkcjonowania podejmowane są przez właścicieli portalu. W związku z niezależnością mediów Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle nie wpływał i nie ma zamiaru wpływać na jego działania.

3. Współpraca z lokalnym serwisem informacyjnym KK24.pl polega na publikowaniu materiałów przygotowanych przez urząd miasta na portalu i prowadzonym przez niego profilu na serwisie społecznościowym Facebooku, w celu komunikowania się z mieszkańcami – użytkownikami tego portalu. Stanowią one tylko pewien procent materiałów zamieszczanych przez redakcję. Należy podkreślić, że Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle nie określa w żaden sposób, czy i jak komentarze treści publikowanych na portalu KK24.pl i jego profilu na serwisie społecznościowym Facebook mają być moderowane, niezależnie czy dotyczy to treści udostępnionych przez miasto, czy też samodzielnie przygotowanych przez dziennikarzy. To redakcja w pełni niezależnie określa zasady funkcjonowania portalu i profilu na serwisie społecznościowym Facebook, także w przypadku publikowania komentarzy. Kwestię tą precyzuje opracowany przez redakcję i zamieszczony na portalu regulamin.

4. Działający w imieniu Gminy Kędzierzyn-Koźle Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle nie posiadał wiedzy na temat zablokowania Skarżącej na fanpage'u KK24.pl na serwisie społecznościowym Facebook i nie miał żadnego wpływu na takie działania ze strony zarządzających portalem. Skarżąca była najprawdopodobniej tego świadoma, ponieważ jak sama przyznaje, wszelkie próby interwencji w tej sprawie kierowała bezpośrednio do redakcji.

5. Gmina Kędzierzyn-Koźle reprezentowana przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle wpływ na moderowanie komentarzy ma jedynie na oficjalnych profilach gminy w mediach społecznościowych zarządzanych przez Biuro Komunikacji Medialnej. Weryfikacją treści postów i komentarzy zajmują się jego pracownicy. Biuro podchodzi do tego tematu ze szczególną uwagą przestrzegania standardów wolności słowa, a wprowadzone przez niego ograniczenia dotyczą naprawdę nielicznych wypowiedzi. Żaden z użytkowników oficjalnej strony urzędu miasta na serwisie społecznościowym Facebook nie został zablokowany, więc każdy autor krytycznych wobec miasta wypowiedzi może je ponawiać do woli przy każdej okazji, byle nie przekraczały one granicy tzw. mowy nienawiści. Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle przeciwdziała zachowaniom negatywnym, polegającym na poniżaniu innych dyskutantów, wypowiedzianiu gróźb karalnych, fałszywym oskarżaniu. W przypadkach treści o negatywnych konotacjach są one ukrywane lub usuwane. Do ukrycia lub usunięcia dochodzi wówczas, gdy dana treść zawiera takie natężenie negatywnych wypowiedzi pod czyimkolwiek adresem, iż przekracza granice prawa do krytyki i do wyrażenia własnych poglądów.

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle nie dyskryminuje w żaden sposób osób, które nie zgadzają się z działaniami i decyzjami podejmowanymi przez władze gminy i które swoje krytyczne uwagi zamieszczają w sieci Internet. Nieprawdą jest, aby Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle miał wpływ na blokowanie profili konkretnych użytkowników w mediach społecznościowych zarządzanych przez administratorów poszczególnych fanpage'ów.

6. Lokalny Serwis Informacyjny KK24.pl to dziennik internetowy wpisany do rejestru dzienników i czasopism Sądu Okręgowego w Opolu (Rej. Pr. 762), stanowiący własność osób fizycznych w ramach prowadzonej spółki cywilnej.

7. Zgodnie z Regulaminem zamieszczania komentarzy w ramach Lokalnego Serwisu Informacyjnego KK24.pl:

1) Lokalny Serwis Informacyjny KK24.pl, zwany dalej portalem, umożliwia czytelnikom zamieszczanie komentarzy pod publikacjami redakcyjnymi.

- 2) autor komentarza zobowiązany jest do przedstawienia się oraz podania adresu e-mail.
- 3) możliwość komentowania może zostać wyłączona w ramach niektórych publikacji – dotyczy to m.in. materiałów zleconych.
- 4) komentarze przed publikacją są poddawane moderacji.
- 5) moderator bez podania przyczyny może nie zamieścić komentarza na stronie, szczególnie zaś w sytuacji gdy jego treść:
 - zawiera słowa i sformułowania powszechnie uważane za obraźliwe i wulgarne,
 - zawiera sformułowania mogące obrazić uczucia religijne i światopoglądowe,
 - nawołuje do przemocy lub innej formy łamania prawa,
 - nosi znamiona zniesławienia osób prywatnych lub osób prawnych, także wówczas, gdy nie są one wymienione wprost,
 - zawiera przekazy reklamowe lub spam,
 - zawiera treści pochodzące od innych autorów,
 - jest uporczywa i powtarzająca się,
 - w innych przypadkach budzących wątpliwości;
- 6) komentarze umieszczane są bezterminowo, z zastrzeżeniem, iż w każdej chwili mogą zostać usunięte przez redakcję portalu.

IV. Podsumowanie

W świetle przedstawionego stanu prawnego i faktycznego należy uznać, iż zarzuty zawarte w złożonej w dniu 27 stycznia 2021 r. skardze na przypisane Prezydentowi Miasta Kędzierzyn-Koźle działania polegające na naruszeniu wolności słowa oraz prawa do pozyskiwania i rozpowszechniania informacji poprzez zablokowanie Skarżącej na fanpage’u dziennika internetowego pod nazwą „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny”, nie posiadają określonych w art. 221 § 1 i 2 oraz art. 227 Kpa znamion skargi składanej w przedmiocie działalności organów administracji publicznej lub organizacji i instytucji społecznych realizujących zadania zlecone przez organy administracji publicznej. Lokalny Serwis Informacyjny KK24.pl jest niezależnym podmiotem gospodarczym, funkcjonującym na wolnym rynku. Wszelkie decyzje dotyczące strategii jego funkcjonowania podejmowane są przez właścicieli portalu, z uwzględnieniem zasad odpowiedzialności prawnej określonej w rozdziale 7 Prawa prasowego. W związku z niezależnością mediów Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle nie wpływał i nie ma zamiaru wpływać na jego działania.

W myśl art. 240 Kpa oraz przepisów określonych w rozdziale 7 Prawa prasowego przedmiotowa skarga na działania polegające na naruszeniu wolności słowa oraz prawa do pozyskiwania i rozpowszechniania informacji poprzez zablokowanie Skarżącej na fanpage’u dziennika internetowego pod nazwą „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny”, nie może być rozstrzygana w trybie przewidzianym dla rozpatrywania skarg w art. 227-239 Kpa.

Podmiotem właściwym do rozpatrzenia zarzutów Skarżącej są właściciele „KK24.pl – Lokalny Serwis Informacyjny”, a w przypadku dokonania przez nich czynności naruszających interes Skarżącej (podlegających odpowiedzialności cywilnej) lub mających znamiona czynu karalnego (podlegających odpowiedzialności karnej) – sądy właściwe do prowadzenia odpowiednio postępowań cywilnych lub karnych.

W związku z powyższym Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle nie jest organem właściwym do rozstrzygnięcia ww. skargi.